

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - tel. 83-177
PODUREDNIŠTVO:
34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - tel. 414646

Polletna naročnina . . . . . L 1.750
Letna naročnina . . . . . L 3.500
Letna inozemstvo . . . . . L 4.500
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Klerikalizem v službi komunizma

Zbližanje med Vatikanom in Poljsko

Komuniste v Sloveniji strašno ježi, da mladina ne gre za njimi. Za ta neuspeh mečejo krivdo na katoliško Cerkev in ji očitajo, da uganja »klerikalizem«, to je, da išče vpliva tudi na političnem in socialnem področju. Če kaplan kupi žogo učenec verouka in jim dovoli, da jo malo brajo, je že klerikalizem. Če župnik zbira podpise na prošnjo za pozidavo porušene cerkve, zagreši hud klerikalizem. Po pisanju mesečnika »Komunist« štev. 9 - september - je klerikalizem tudi »če kdo govori, da je vsakdo, kdor je veren, boljši človek, bolj pošten itd.« Vpliva Cerkve se grozno bojijo. To je tudi vzrok, da so »Družini« prepovedali nadaljevati z zbirko za mednarodni sklad »Lačni otrok«.

Pri tem se pa sami poslužujejo cerkvenih predstojnikov, da po njih dosežajo svoje cilje, ki jih drugače ne bi mogli. Če se duhovnik v javnosti uveljavljuje kot predstavnik Cerkve, uganja klerikalizem, ki je po njihovem vse obsodbe vreden, v redu se jim pa zdi zahtevati od duhovnika, da naj svoj vpliv zastavi v dosego njihovih ciljev.

V spominu nam je še lansko »Odprto pismo slovenskim škofom«, ki ga je napisal nekdanji mučitelj slovenskih duhovnikov v komunističnih ječah Zdenko Roter, v katerem zahteva, da morajo msgr. Ignacija Kunstlja odstaviti od vodstva dušnega pastirstva med slovenskimi izseljenci, ker je v duhovniškem listu »Omnes unum« napisal temeljit članek o komunizmu in njegovih metodah. S svojo zahtevo je Zdenko Roter nehoti priznal, da hoče slovenski komunisti imeti Cerkev za poslušno orodje, ki naj jim pomaga graditi komunizem, ovire pri tej gradnji pa odstranjevati.

Po poročilu »Münchener Katholische Kirchenzeitung« sa skušali partijski funkcionarji v Jugoslaviji pripraviti katoliške škofo, naj bi podprli Titovo potegovanje za Nobelovo nagrado za mir. V preteklem juniju naj bi bili obiskali s to nalogo vse katoliške škofo.

PRIMER DR. BLATNIKA

Mnogi že nekaj časa pogrešamo dr. Blatnikovih člankov v listu »Ameriška domovina«. Marsikatero komunistično laž je stvarno razgledal in zavrnil. Zakaj ne piše več? Prepovedali so mu. Kdo in zakaj?

Ko je pred dvema letoma Tito bil na obisku v Washingtonu, je dr. Blatnik objavil v »Ameriški domovini« vrsto člankov pod skupnim imenom »Kako sem pripravljala atentat na Tita?«. V njih je opisal komunistični pritisk na begunce, naj bi se vrnili domov, svoj beg v Italijo in delovanje v Rimu, pa zopet beg iz Rima in končno, kako je z razglednicami, ki jih je s pomočjo nekega znanca v Carigradu poslal svojcem v Slovenijo, potegnil jugoslovanske komuniste, da so mislili, da je šel v Carigrad pripravljat atentat na Tita, ki je takrat nameraval iti tja na obisk, za kar pa dr. Blatnik niti vedel ni.

Te članke je zbral in dal ponatisniti v knjižici, ki jo je razposlal zlasti svojim slovenskim sobratom in sestrkam salezijankam po svetu. Dobila jo je tudi neka redovna sestra, ki živi v Italiji, in sicer, ko se je odpravljala na pot v Slovenijo. Nič ni pogledala, kaj je v kuverti, marveč je vse skupaj dala v kovček kar na vrh.

Joj, kaj je bilo potem na mejli! Dva dni in dve noči so jo tam gnjavili, potem jo pa poslali v Ljubljano v zapor. Dr. Blatnik mi je po pripovedoval, ko sva se vozila na pogreb generala Prezlja, pa je dodal: »Veš, ta sestra je doma na Primorskem in je vso vojno preživela v Italiji, zato s komunizmom pač še ni imela nobene skušnje.«

Salezijanske predstojnike v Ljubljani, ki z vsem tem niso imeli nobene zveze in člankov niti brali niso, so klicali in jih zmerjali, da vzdržujejo zveze s takim izdajalcem. Sestri je grozila najmanj šestletna ječa. Njene predstojnice so se obrnile na beograjskega papeškega pronuncijata s

prošnjo za posredovanje. Cena je bila, da mora dr. Blatnik nehati pisati »politične članke proti jugoslovanskemu režimu«. Vrhovni predstojnik salezijanske družbe mu je to uradno sporočil.

Pa mi povejte, če ne znajo komunisti res spretno uganjati svoj klerikalizem, ko se poslužujejo cerkvenih predstojnikov v dosego svojih namenov? Res, mojstri so.

Primer dr. Blatnika nam pa pove, da komunistov nič bolj ne ježi, kot če kdo piše resnico in jo objavlja. Če je on moral utihniti, bodimo drugi bolj glasni!

JOZE CVELBAR

Vodna pot med Jadranom in Donavo

V drugi polovici novembra je bilo v Ljubljani mednarodno posvetovanje o vprašanjih vodne poti med Jadranom in Donavo. Udeležili so se ga tehniki in izvedenci, gospodarstveniki, predstavniki dežele Furlanija-Juljska krajina in Veneta, slovenske republike in Trevisa. Našo deželo je zastopal deželni odbornik za industrijo in trgovino Stopper, o čemer smo že poročali.

V Ljubljani so razpravljali predvsem o nekaterih rešitvah, v prvi vrsti o vodni poti, ki bi se začela pri Trzinu in bi preko Soče in Save dosegla Donavo. Beneška vodna pot pa bi ta sistem povezovala s Padom. Te nove zveze bi potemtakem zajele ne samo našo deželo, temveč tudi ves severnoitalijanski vodno-prometni sistem.

Prisotnost številnih italijanskih izvedencev priča, da vprašanje omenjene vodne poti začenja zavzemati tehnično-gospodarski obseg neovrgljive teže. Severni Jadran in padška nižina morata pač začeti misliti na revolucijo vodnih prometnih poti, ki je zajel severno in srednjo Evropo in ki bo v letih 1980-82 že lahko računala na nekaj velikih sistemov, kot npr. Rein-Meine-Donava ter Odra-Donava.

V Ljubljani so vsi poudarili, da se mora tudi Jadran soočiti s tem vprašanjem, se pravi z rečno potjo, ki bi povezovala področje od Reke do Benetk s sistemom Meine-Donava. Evropa, ki se naslanja na padsko nižino in na severni Jadran se ne sme izločiti iz alpskega sistema in mora težiti za tem, da odpravi gorske pregrade in se poveže preko Donave s Črnim morjem in preko Rena s Severnim.

Vprašanje te vodne zveze je treba seveda motriti pod različnimi vidiki. Jugoslovanski predstavniki so namreč opozorili tudi na drugo varianto, ki se nikakor ne bje s prvo. Gre za sistem prekopov in vodnih poti med Reko-Kolpo-Savo in Donavo. Jasno pa je, da je sistem Tržič-Soča-Sava-Donava za Italijo idealna rešitev, ker bi predstavljal logično povezavo sistema Pad-beneška obalna pot-Tržič.

Problemi katoličanov Vzhodne Nemčije

V Vzhodni Nemčiji je od 18 milijonov prebivalcev en in pol milijona katoličanov. Največ jih je ob poljski meji jugovzhodno od Berlina, kjer živi tudi okrog 80.000 Lužiških Srbov, ki so večji del katoličani. V vsem imajo pet škofij. Sredi oktobra so imeli svojo vsenemško sinodo v Dresdenu. Poleg zastopnikov iz Švice, Nemčije in Poljske sta se te sinode udeležila tudi dr. Milovan iz Zagreba in kanonik Lešnik iz Ljubljane.

Katoličani Vzhodne Nemčije so versko zavedni, krstiti dajo 90 % otrok (protestanti le 25 %) in nedeljsko mašo obiskuje dobra tretjina (40 %), dve tretjini pa plačuje prostovoljni cerkveni davek. Na skupni sinodi so razpravljali o odgovornosti vernikov za Cerkev doma in v svetu, o problemih župnije in o službi — diakoniji — v Cerkvi. Posebno pozornost so posvetili krščanskemu zakonu in družini.

V škofiji Meisen-Mišin ali Budišin (Bau-

V mesecu novembru sta Vatikan obiskali kar dve pomembni poljski osebnosti; najprej je prišel poljski zunanji minister Olszowsky, nekaj dni po njegovem odhodu iz Rima pa primas poljske Cerkve kardinal Wyszyński. Poljski škofje, oprti na neomajno zvestobo svojih vernikov in duhovnikov, nočejo biti postavljeni pred izvršeno dejstvo, temveč imeti svoj glas pri pogajanjih, ki se pletejo že nekaj let med poljsko vlado in Sv. sedežem.

Oče in motor teh pogajanj je msgr. Casaroli, nekaj zunanji minister Vatikana. Trikrat je že bil v Varšavi in vsakič je pripomogel, da se je zblížanje med Vatikanom in poljsko vlado povečalo.

Poleg tega so v zadnjih letih obiskali Poljsko trije kardinali: Pignedolli, Baggio in Döpfner. Prvi predseduje Tajništvu za nekristjane; drugi je prefekt kongregacije za škofo in v neprestanem stiku s škofovskimi konferenca-mi posameznih držav; tretji, Nemec, nadškof v Münchnu, pa naj bi pomagal pri prehodu nekdanj nemških ozemelj pod upravo poljske Cerkve. Da so ti trije kardinali svoj obisk uporabili tudi za diplomatske stike s poljsko vlado, ni treba najmanj dvomiti.

SPORNE TOČKE

Sredi septembra letos je bilo 138. glavno zasedanje konference poljskih škofov pod predsedstvom

Beg delovne sile iz Jugoslavije

Sedanji režim v Jugoslaviji se trenutno spoprijema s štirimi problemi, ki ga vznemirjajo in izpodjedajo: neenotnost v partijskih vrstah (zato »slavno« Titovo pismo), vedno večja prisotnost Cerkve v javnem življenju (zato grmenje proti klerikalizmu), finančno-gospodarski nerin in pa beg delavskih množic v tujino.

Po uradnih podatkih zadnjega ljudskega štetja v Jugoslaviji 31. marca 1971 je bilo na delu v zahodnoevropskih državah 671.908 jugoslovanskih delavcev, kar pomeni, da so po Titovih besedah »kar tri velike armade zunaj države«. Nad polovico teh ljudi je mlajših od 30 let.

Tito dobro ve, da je zavožena gospodarska politika glavni vzrok odhajanja jugoslovanskih delavcev na Zahod, pa se je le upal cinično reči, da je večina delavcev zunaj »zaradi pohlepa po tujih valutah«. Pri tem pa je zamočal, da ta »pohlep« prinaša vsako leto Jugoslaviji 850

kardinala Wyszynskega. Škofje so na konferenci obravnavali položaj Cerkve na Poljskem in ugotovili, da so pekoče točke, ki zadevajo poljsko ljudstvo, trenutno zlasti tri: družina, mladinska vzgoja ter alkoholizem. Ta zadobiva že pošastno obeležje in postaja bič naroda.

Škofje so zaskrbljeni, ker se ruši na Poljskem družina. Razporok je vedno več. Treba bo posvetiti večjo skrb zakoncem, ki so zašli v krizo in vidijo le še v razporoki rešitev svojega problema.

Druga sporna zadeva je šola. Na Poljskem, kjer je 90 % prebivalstva katoliške vere, je mogoča le ena rešitev: starši naj vzgajajo otroke v skladu s svojim prepričanjem, šola pa naj jim pri tej vzgoji pomaga. A prav v tej točki bi vlada rada mladino iztrgala vplivu Cerkve in doma, zato hoče šolo zgraditi na laicistični podlagi. Jasno je, da bo Cerkev odločno branila pravico staršev do verske vzgoje.

Ko je minister Olszowsky na tiskovni konferenci v Rimu govoril o točkah, v katerih se išče sporazum, problema šole, ki je za poljske škofo najbolj pereč, sploh ni omenil. Dejal je, da ni daleč dan sporazuma med Cerkvijo in poljsko vlado, da je blizu sporazum o gradnji novih cerkva, da bo poljskim škofijam vrnjena imovina nekdanj nemških ozemelj. O šoli pa niti besedice.

milijonov dolarjev, ki jih ti ljudje pošiljajo domov.

V zadnjem času je Titova vlada, da bi zavrla odhajanje delavcev v tujino, pripravila zakonski predlog, po katerem je treba »vsakemu delavcu, ki se je prijavil za odhod na tuje, najti odgovarjajoče delo v Jugoslaviji.« Seveda pa v predlogu ni rečeno, kje naj bi bila taka delovna mesta na voljo, ko je v Jugoslaviji že sedaj 300.000 brezposelnih.

Socialistična zveza delovnega ljudstva (SZDL) poleg tega predlaga, očitno po sovjetskem vzorcu, naj bi »mlad strokovnjak, ki odhaja v tujino, plačal vsoto, ki je je skupnost potrošila za njegovo izobrazbo«. Ta vsota naj bi po neuradnih virih znašala okrog 10.000 ameriških dol.

Če se Titov režim v glavnem ne vznemirja nad odhodom delavcev v tujino, je pa nemiren zaradi »reakcionarne politične emigracije«, s katero jugoslovanski delavci prihajajo v stik. Treba bi bilo začeti z izdajanjem posebnih časopisov za te delavce, z ustanavljanjem domačih društev in klubov, ki naj pomagajo premagovati vpliv politične emigracije. Delo naj bi se osredotočilo predvsem na delavce v Zahodni Nemčiji. Ti zaslužijo najboljše in so lani vložili v nemške banke okrog 4.000 milijonov mark. Ti milijoni ostajajo trenutno za Titov režim nedosegljivi, Titova propaganda pa bi jih seveda rada spravila domov poslužujoč se raznih svojih političnih komisarjev, ki jih pridno pošilja med delavske skupine po zahodni Evropi.

Švedska luteranska Cerkev obsoja neformalne zakone

Škofovska konferenca švedske luteranske Cerkve je odločno obsodila skupno življenje moških in žensk brez formalne sklenitve zakona. Takih »nesklenjenih zakonov« Cerkve ne more pripoznati. Posebno so škofje zaskrbljeni, ker je padlo število porok v zadnjih letih kar za 25 %.

NOVA TAKTIKA

Vendar neki optimizem je na mestu. Samemu Olszowskemu je v razgovoru s časnikarji ušla beseda, da je za njegovo avdienco pri papežu prosila poljska vlada. Gierek, šef poljske partije, je v svojem čutu za stvarnost spoznal, da brez sodelovanja katoličanov in katoliške hierarhije vlada na Poljskem nikdar ne bo imela zaslonbe ljudskih množic.

Četrstoletna izkušnja je oblastnikom tako v Varšavi kot v Moskvi pokazala, da pot stalnega zatiranja Cerkve, čelni spopadi in netenje stalne napetosti prej škodujejo komunizmu kot pa Cerkvi. Dokaz za to je izredno število duhovskih poklicev na Poljskem kot je to bil tudi primer v Jugoslaviji, dokler je oblast zoper Cerkev brutalno nastopala.

Komunizem zato spreminja taktiko: išče sodelovanja s Cerkvijo, ji priznava pozitivno vlogo v družbi in jo skuša tudi materialno podpreti. Taka taktika odvzame Cerkvi obraz mučeništva; ko ji ne gre več slabo, pride do prve reakcije: v vrste kristjanov vdre življenjski materializem, semenišča se začno prazniti, služba božja je vedno slabše obiskovana. Hoče mar to komunizem, ko nudi Cerkvi roko na Poljskem?

Težko je reči, če se poljski komunizem zaveda, kakšno močno orožje ima lahko v navideznem popuščanju do Cerkve. Zdi se pa, da se tega dobro zavedajo poljski škofje, zato z nekim nezaupanjem gledajo na zblížanje med Sv. sedežem in poljsko vlado. Od Vatikana zahtevajo vsaj to, da so o vseh pogajanjih obveščeni in da se vedno posluša tudi njih mnenje, preden pride do odločitev.

PAPEŽEVO POTOVANJE NA POLJSKO

Medtem pa vatikanska diplomacija melje naprej in pripravlja vzpostavitev diplomatskih odnosov. Ta trenutek niti ne bi smel biti več daleč. Poslopje, v katerem naj bi bila nastanjena apostolska nunciatura, je popolnoma prenovljeno. V njem bo že stanoval msgr. Casaroli, ko bo konec januarja na povabilo Olszowskega obiskal Varšavo. Je to isto poslopje, v katerem je prebival nekaj tednov leta 1923 msgr. Montini, sedanji papež Pavel VI. V svojem nagovoru poljskemu zunanjemu ministru je sv. oče to svoje bivanje tudi omenil.

Vedno bolj se tudi govori o bližnjem potovanju Pavla VI. na Poljsko. To potovanje je bilo že v pretresu leta 1966, ko je Poljska praznovala tisočletnico svojega pokristjanjenja. Tedaj je vlada ta papežev obisk odklonila. Verjetno je za odločitvijo stala tudi Moskva.

Sedaj so razmere v mnogočem spremenjene. Moskva vidi v povezavi z Vatikanom podporo svojim načrtom za utrditev sedanje-ga političnega stanja v Evropi. Če je poljski zunanji minister na se-dežu OZN v New Yorku dejal, da so sedanje okoliščine naklonjene obnovitvi diplomatskih odnosov med Sv. sedežem in Poljsko, je to storil gotovo s pristankom Kremlja, kakor bo prav gotovo Kremelj tisti, ki bo dal zeleno luč za potovanje sv. očeta na Poljsko.

Uspehi in bodočnost zbora „L. Bratuž“

Naj ta naslov ne izzveni samopohvalno ali prevzetno. V petek 7. decembra smo člani zbora »Lojze Bratuž« imeli kratek občni zbor. Pregledali smo opravljeno delo v letošnjem letu, istočasno pa si tudi izmenjali misli o bodočih načrtih. Če so uspehi bili zares uspehi, naj razsodijo tisti, ki so zboru sledili in ga poslušali.

Mi o nas samih ne bi utegnili dati objektivne ocene: lahko samo rečemo, da smo danes — ob koncu ene in ob začetku nove delovne dobe — od srca zadovoljni. Obogatili smo svoje izkušnje, poglobili medsebojno prijateljstva, razširili obzorja. V primerjavi s prejšnjimi leti smo letos imeli več gostovanj, več resnih nastopov; z eno besedo: odgovornost zbora je porasla.

Tajnik prof. dr. Kerševan je podal kratko poročilo o zborovem delovanju: gostovanje v Črnem vrhu in v Ljubljani; božičnica v Gorici in v Zabnicah; snemanje na radiu Trst A; koncert na Opčinah; tekmovanje »C. A. Seghizzi«; Cecilijanka v Katoliškem domu; nastop v cerkvi sv. Ignacija ob prazniku sv. Cecilije; koncert v Krmini na večeru slovenske pesmi.

Marsikomu se bo morda zdelo to nekam malo; nam ne.

Ker pravilnik ni predvideval volitev, je odbor ostal v glavnem isti. Odborniki so obljubili, da se bodo s še večjo vnemo lotili dela in da bodo skušali še dvigniti ugled zbora. Odbornikom bodo pomagali še nekateri člani, zlasti kar zadeva tehnično plat. Bilo je rečeno, naj se več piše o naših nastopih in sploh o našem delovanju; potrebno bi bilo iskati nove člane, organizirati izmenjave z drugimi zbori.

Marsikdo bi me lahko vprašal: ali so to vsi vaši uspehi? V čem je vaša bodočnost? Vem, priznam: to kar sem napisal, so vedno ene in iste litanije — nastopi tu, nastopi tam; obljube gor obljube dol. A mislim, da je čas, da povemo naši javnosti kaj več o zboru »Lojze Bratuž«.

Včasih zares preveč molčimo in se skrivamo za masko ponižnosti. Po drugi strani tudi ne smemo pretiravati. Danes je zbor »Lojze Bratuž« stvarnost; ne bo pretirano, če rečem, da zelo dostojno predstavlja — skupaj z moškim zborom »M. Filej« — slovensko skupnost na Goriškem. In nočem tu podcenjevati ostalih zborov.

Prav zadnji petek mi je prišla v roke slika našega zbora iz leta 1969, ko smo nastopili v Štandrežu. Bilo nas je približno 25; danes šteje zbor skoraj dvakrat toliko članov. Letos smo nastopili na tekmovanju »C. A. Seghizzi«; nekateri izmed pevk so zapravile skoraj celo poletje, da so vse uredile do nastopa. In vse to — prostovoljno in brezplačno. Edino, a mislim, da največje zadoščenje za vse to, je bila topla zahvala s strani vseh članov. Prav tako tudi velja zahvala pevovodju prof. Jericiju in brez izjeme vsem ostalim pevcem.

In te zaboli, ko konec vseh koncev slišiš: Glej jih, delajo za »farje«; so klero-to in klero-ono. Tisti, ki tako govore, naj se vprašajo, če so že kdaj mislili s prstom, ne da bi jim pri tem prišlo kaj v žep? In tu je bistvo vsega! Vse poslanstvo, vsa velika vloga, ves idealizem, četudi danes vse to ni več moderno; velike besede, dolgi naslovi, mi to, mi ono, itd...

Pri našem zboru čutimo veselje, navdušenje, poštvalnost, vztrajanje pri učenju, zavzetost in resen odnos do dela. Kako naj bi to realnost poimenoval če ne uspeh? Občutiti je, da se razvija čut odgovornosti. Sedaj ni več eno in isto, če grem k vajam ali ne; moram se odločiti ali pa proti. Vsaka izbira pa predpostavlja določen odnos do zbora. V petek sem imel občutek, da bomo ostali vedno skupaj, ker nas nekaj druži. Na odrs smo vedno isti, vedno v istih oblekah, vedno pod istim dirigentom; znotraj nas pa se vedno nekaj spreminja, izpopolnjuje in obrača v smer boljše bodočnosti.

Ne bi bilo pošteno, če bi našteval samo dobre lastnosti in odlike zbora. Če hočemo, da bo zbor napredoval, bomo morali še marsikaj narediti in popraviti. Rad bi dostavil nekaj opomb, ki po mojem prepričanju ne bodo škodile celotnemu problemu. Ne bi hotel, da bi kdo te besede nakap razumel in se mogoče užalil.

V vsaki organizaciji igra družabnost veliko vlogo; moje mnenje je, da je to premalo pri nas. Ne rečem, da se da to rešiti že takoj s kakim plesom; a vem, da bi poglobljena diskusija privedla do prave rešitve.

Drugi problem je naslednji: kot že rečeno je v zboru približno petdeset članov. Od teh je mnogo mladih in pa takih, ki jim manjka pevska vzgoja ali vsaj izkušnja. Zato bi bilo zelo koristno, če bi zbor imel po dve vaji na teden, ker samo ena

je odločno premalo. Treba bi bilo dati dosti poudarka vežbanju posameznikov ali vsaj sekciji glasov; to slednje je sicer že uvedeno, a intenzivnejše delo v tem smislu ne bi škodilo.

Treje, kar bi rad poudaril, pa je to, da bi si naš zbor moral izdelati nekoliko pestrejši in zahtevnejši program z deli, ki bi šla od najlepših priredb slovenskih narodnih pesmi tja do najfinejše klasike. Mislim, da bi pevci sami bili bolj zadovoljni, ker bi izvajali težja dela; istočasno bi se tudi kvaliteta zbora znatno zvišala. Po mojem ne drži izgovor, da so pevci mladi in da ne zmorejo težjih skladb. Postopoma bi jih bilo treba k temu navajati in vzgajati v tej smeri. In več zadoščenja bi imeli.

Vem, da so to problemi, ki se ne rešijo čez noč, ampak zahtevajo vztrajnost, resnost in poštvalnost. Teh lastnosti pa našim pevcem ne manjka. Pomislimo trenutke na vlogo zbora »Lojze Bratuž« v Gorici; vlogo, ki jo je imel in jo še ima pri nas. Tisto pa, kar bo zbor utegnil postati, bo plod vztrajnega dela — in nič drugega.

Član zbora

UTRIP CERKVE

Na Poljskem imajo dovolj duhovnikov

Cerkev na Zapadu toži, da ima vedno manj duhovniških poklicev; ponekod je že pravo pomanjkanje, drugod pa silno pada število duhovnikov.

Povsem drugače je na Poljskem: število duhovniških in redovniških poklicev stalno narašča. Letos je bilo v vseh poljskih škofijah 604 novomašnikov, kar pomeni 124 več kot lani. V istem času je poraslo število dijakov na škofijskih šolah, na katerih se pripravljajo na duhovništvo, od 4.080 na 4.130, moških redovnih pripravnikov pa od 390 na 474. Samo v škofiji Gorzov je bilo v zadnjih 20 letih 476 novomašnikov; od teh jih je zapustilo duhovništvo samo 11. Država hoče duhovnikom plačati za verouk, katerega imajo v cerkvi. Toda škofje so povabili duhovnike, da ta državni honorar odklonijo, da ne bodo od države odvisni. Večina duhovnikov je to storila, čeprav nimajo drugih dohodkov kot štipendije za maše in darove vernikov.

Afriški prevod sv. pisma

Avstrijski katoličani in protestanti hočejo denarno podpreti izdajo prevoda sv. pisma v afriško narečje plemena Chi Cheva in Lingala. V ta namen bodo dali 161.000 šilingov iz misijonske zbirke sv. Treh kraljev. Protestanti imajo zadnjo nedeljo v septembru »nedeljo sv. pisma«. Katoliški svetopisemski delavci svetujejo, da bi naj to nedeljo tudi katoličani doleteli za »nedeljo sv. pisma«.

Važni zaključki

katoliško-anglikanske komisije

Ne petem srečanju mešane komisije za proučevanje razlik med katoliško in anglikansko Cerkvijo je prišlo do zelo važnih zaključkov. Mešana komisija je dosegla soglasje o mestu, ki ga ima duhovnik v verski skupnosti, o duhovniškem posvečenju in o apostolskem nasledstvu škofov. Sklepi bodo predloženi najvišjim oblastem katoliške in anglikanske Cerkve v potrditev.

Dolgo časa se je zdelo, da je vprašanje duhovništva nepremostljiva ovira za zблиžanje med anglikanci in katoličani. Papež Leon XIII. je namreč svoj čas izdal okrožnico (Apostolicae Curae), v kateri pravi, da se je v anglikanski Cerkvi pretrgalo pri škofih apostolsko nasledstvo in da zato niti duhovniki ne prejmejo pravega posvečenja. Verjetno so natančnejši študiji zgodovine pomagali premostiti to oviro.

Vsekakor so sklepi zadnjega zasedanja mešane katoliško-anglikanske komisije velik korak naprej na poti zблиžanja med katoliško in anglikansko Cerkvijo.

V Afriki se veča število verskih sekt

V Nairobiju v Afriki je dr. Barret objavil knjigo s podatki o verskih skupnostih, ki so nastale v Afriki od leta 1860 dalje. Raznih verskih skupin in gibanj je v tem času nastalo nad 5.000. Skupno štejejo danes okoli 9 milijonov članov. Po večini gre za razne krščanske sekte, ki so po mešane z domačimi verstvi. Njihova imena so večkrat precej nenavadna, npr. Cerkev Jezusa Kristusa na zemlji, Cerkev božjega zdravnika, Cerkev kerubov in sferafov in podobno.

Bralci pišejo

Slovenska duhovnija v Gorici

Strinjam se z dopisnikom s Švedske, ki je Katoliški glas označil za edini slovenski časopis, ki se ne boji zapisati resnice, čeprav ga marsikdo zaradi tega proglašja za fanatika in ozkosrčnega.

Glede spremembe imena nisem ne za ne proti. Menim pa, da se dobro blago samo hvali in da zato ime ni odločilno.

Nekaj bi ob tej priložnosti še rad zapisal v zvezi s slovensko duhovnijo v Gorici. Koliko je bilo pisanja tudi v vašem listu o pomenu te župnije za slovenske vernike? In odmev na vse to?

Letos v februarju sem bil na obisku v Gorici. Udeležil sem se sobotne večerne maše. Bil sem zares razočaran. Naštel sem 50 do 60 starejših žen, eno mlajše dekle, tri matere z otroki, potem so bili še trije moški z menoj vred in strežnik. Pa sem se vprašal: »Ali res ni moških v slovenski duhovniji in fantov, da bi stregli pri službi božji?« Lahko bi vam tu iz Kanade poslal fotografije, kjer se vidi cel kup strežnikov pri slovenski službi božji. Zakaj jih v Gorici ni na spregled?

Tudi me je zbolelo, da ni na oglasni deski ne pri Sv. Ignaciju ne v stolnici nobenega slovenskega obvestila, čeprav so službe božje v teh dveh cerkvah tudi v slovenščini. Ali se pristojni župniki bojijo, da bi se s tem izpričala slovenska prisotnost v mestu? Vabim jih, naj pridejo na obisk v Kanado. Tam bodo lahko videli, kaj se pravi biti širok do raznih jezikov in postreči vernike v njih govoric.

Zakaj na Goriškem lahko vsak slovenski duhovnik postreže v italijanščini ne-slovenskega vernika, italijanski duhovnik pa ni zmožen niti slovensko spovedati slovenskega vernika, kaj šele pridigati. Zakaj se italijanski duhovnik nauči jezika črnec, npr. v državi Gornji Volta, na Goriškem pa je tega nezmožen? Mar ne zato, ker meni, da je slovenski jezik manj vreden in zato drugega razreda. Ne pomisli pa, koliko duhovne škode se na ta način nlahko naredi v dušah. Kje je tu ljubezen do neumrljivih duš?

Lojze Gruntar, Kanada

Slovaške oblasti omejujejo duhovske poklice

Na Slovaškem bi moralo biti prihodnje leto posvečenih 90 bogoslovcev, toda nepričakovano je bilo sedaj 41 bogoslovcev poklicanih v dvoletno vojaško službo. Za prvi letnik se je prijavilo na Slovaškem 80 kandidatov, sprejeti pa jih smejo samo 20. Nekateri letošnji novomašniki niso dobili »obrtnice« in tako ne morejo delovati na farah, čeprav je mnogo teh brez duhovnika.

Jezus Kristus - nadzvezdnik

Jezus Kristus nadzvezdnik je svetovno znana glasbena revija, ki jo predstavljajo po odrih velemest. V Londonu nastopajo z njo že več kot eno leto, pa so vstopnice še zdaj skoraj vedno že vnaprej razprodane. Najbrž pri gledalcih ne gre le za običajno radovednost, ki jo zna vzbuditi časopisje ob vsem novem, temveč vse bolj za odgovore na odločilna vprašanja o Kristusu, ki si jih občinstvo želi.

Omenjeno delo je napisal Američan Tim Rice, uglasbil pa ga je njegov rojak Andrew Webber. Glasba, ki je bistveni sestavni del celotne stvaritve, je po splošnem mnenju nadpovprečna; odlikujejo jo lahko pevne melodije in živahen moderen ritem. Sklepna pesem je znana po vsem svetu, več ostalih melodij je možno slišati, ko jih živijo ali pojejo po cestah pometači, branjeveke in pleskarji.

To delo opisuje zadnji teden Jezusovega zemeljskega življenja: od cvetnega petka do smrti na križu. Gledalec vidi na odrs znane prizore iz svetega pisma: Marija Magdalena mazila Jezusa, Juda to oporeka, zaroto judovskih voditeljev, Jezusov slovesni vohod v Jeruzalem, njegovo žalost nad svetim mestom, očiščenje templja, ozdravljanje bolnikov, Judovo izdajstvo, zadnjo večerjo, trpljenje in smrt, pa Judov obup in samomor.

Pravega dramskega zapleta opera sploh nima. Gre predvsem za Jezusovo zavestno pot v smrt. Jezus sam je tisti, ob katerem nastajajo v gledalcu vprašanja: »Kdo si, Jezus? Bog ali samo človek? Prerok ali slepar?« Okrog teh vprašanj se razvija vse drugo. Posamezni igralci odgovarjajo na ta vprašanja vsak po svoje in ob tem doživljajo svoj osebni polom ali zmago. Predstava se konča s smrtjo na križu, o vstajenju ni sledu.

Ob usihanju dotoka arabske nafte na Švedsko

Sedanja poraba bencina in gorilnega olja na Švedskem je preračunana na 32 milijonov ton letno. Od navedene količine gre 40 % za ogrevanje stanovanj, pisarniških prostorov in vode. Tako imenovani »beli premog« (vodne sile) prispeva k porabi goriva 5,5 milijona ton, če izrazimo električno energijo v obliki nafte.

Kaj se bo zgodilo s Švedsko, ko bo začelo primanjkovati gorivo iz arabskih dežel, ni težko uganiti. Zmanjšanje uvoza nafte za 30 % bo pomenilo omejeitev privatnega avtomobilizma, znižanje temperature v stanovanjih in lokalih ter racioniranje tople vode. Zmanjšanje uvoza nafte za 50 % bi imelo za posledico konec življenjskega standarda v tej deželi z veliko brezposelnostjo in nepreglednimi težavami prebivalstva na področju Evrope, kjer vlada šest mesecev zima. Na ta udarec Švedska ni bila niti najmanj pripravljena. Izročena je na milost in nemilost Arabcem, ker drugih rešitev nima na voljo ali pa so dvomljive vrednosti. Oglejmo si jih na kratko!

Švedska je predvsem dežela brez premoaga. Uvaža ga v manjših količinah, v glavnem za potrebe železne in jeklene industrije. Preorientacija nazaj na premog ne pride v poštev. Za to ni niti primernih skladišč v pristaniščih niti primerne organizacije. Razen tega bi dobavitelju kaj lahko padlo na misel, da se posluži sredstev izsiljevanja.

V poštev pridejo torej domača goriva. Na prvem mestu je treba omeniti les. Gozdov je dosti na razpolago. Kot gorivo pride pa manj v poštev tako v industriji kot za ogrevanje stanovanj. Preusmeritev bi bila združena z največjimi težavami. Zamenjati je treba vse obstoječe kotle, ker v sedanjih, ki so predvideni za ogrevanje z gorilnim oljem, ni dovoljeno kuriti z drvmi, premogom ali koksom. Ogrevanje bi bilo nemogoče izvesti avtomatično. Namestiti bi bilo treba kurjače v zimskem času, kaj pa poleti?

Najboljši rešitev predstavlja šota. Švedska je bogata na področjih šote. Zaloga znašajo — če jih izrazimo v nafti — 4 milijarde ton, proces pridobivanja in prevoza bi pa bil zelo drag. Ležišča pa je treba izkoriščati. Priprave bi trajale najmanj dve ali celo tri leta.

Preostane jedrska energija — ali pravilneje izraženo energija smrti. Noben učnjak na svetu nam doslej še ni mogel povedati, kako naj se rešimo smrtonosnih odpadkov. Plutonij npr. izgubi polovico svoje izžarevalne moči šele po 24.000 letih, medtem ko vsebuje vsaka kilovatna

ura električnega toka, ki pride iz atomskega reaktorja, smrtno dozo žarkov.

Švedska vlada je pripravila mogočen načrt za izgradnjo 24 atomskih reaktorjev. Nobena dežela na svetu, vključno ZDA, se ne more postaviti s takim planom, če gre za sorazmerje na prebivalca. Leta 1985 naj bi Švedi krili polovico svojih potreb po energiji iz atomskih reaktorjev. Temu so se pa uprli znanstveniki in prebivalstvo. Vlada je bila prisiljena, da odloži izgradnjo reaktorjev, da si bile vložene v ta načrt milijarde švedskih kron iz davčnih in privatnih virov industrije. Predlog je zamrznjen, medtem ko se dežela pripravlja na varčevanje z gorilnim oljem, bencinom in elektriko. Po prazniku sv. Treh kraljev bo po izjavi trgovskega ministra Ljell-Olof Feldta izgledala Švedska takole: v stanovanjih in drugih lokalih bomo tri dni vsak teden brez tople vode; bencin bo na karte; javna razsvetljava bo znatno omejena; svetlobne reklame bodo izginile; elektrika bo racionirana; kopati se bomo smeli le še pod prho.

Na pragu nove svojske dobe se nahajamo — bolj ali manj v vsej zahodni Evropi. Vse se zdi tako, da bo pisana v molu.

B. P.

Jesenske lučke 1973

V.

Etikete in etiketarji

Etiketa je, kot razlaga Slovar slovenskega jezika, list ali ploščica z glavno označbo stvari, ki se prilepi ali pritrdi na tisto stvar. Tako imajo v lekarnah postavljene na policah vrste steklenic in zavojčkov s prilepljenimi etiketami; na njih je označeno, za kakšno zdravilo gre. Etikete torej služijo, da označimo neko stvar.

Nekateri imajo silno veselje, da pritiskajo tudi ljudem etikete. To delajo otroci, ki radi dajejo »etikete« učiteljem in učiteljicam. Vsak učitelj, vsaka učiteljica, vsak profesor in šolnik imajo med otroki svojo »etiketo«. Mislim, da je tako, odkar hodijo otroci v šolo.

To razvado otrokom oproščamo, ker so pač otroci; tudi dijakom jo oproščamo, če le ne kršijo dostojnosti in spoštovanja, ki naj vlada med nami ljudmi. Toda nekateri ohranijo to razvado tudi ko odrastejo. Zelo radi lepijo etikete svojemu bližnjemu, posebno če jim ta ni pogodu.

To pa pri odraslem človeku ni lepo, ni olikano. Oliko namreč zahteva, da spoštujemo svojega bližnjega in njegovo prepričanje, tudi kadar se s tvojim ne ujema. To velja tudi v politiki.

Bili so časi, ko so na to pravilo pozabili in so se politiki med seboj zmerjali, si dajali najrazličnejše primke in etikete, da je bilo grdo. Tudi v slovenskih časopisih izpred 70 ali 80 let bi lahko marsikaj podobnega zasledili. Tudi med zadnjo vojno je bilo tako. Bili so pač grdi časi slovenske politike. O njih je želeli, da bi se ne vrnil več.

Vendar človek je človek in se rad povrača v stare napake. Med take politike in časnikarje bi lahko šteli nekega Goričana, ki rad dopisuje v slovenske časopise v Jugoslaviji. Tako smo brali v tedniku »Tovariš« z dne 3. decembra 1973 njegov članek, ki govori o bližnji otvoritvi spomenika umrlih v Gonarsu. Med drugim piše: »Zare s posmrtnimi ostanki so že nekaj časa lepo postavljene v pokopališki kapelici. V nekem zamejskem goriškem klerikalnem listu... smo prejšnji teden zabeležili žaljivo kritiko, češ da je na žarah rdeča zvezda...«

Z »goriškim klerikalnim listom« je goriški sotrudnik Tovariša menil Katoliški glas, ki je res prinesel nekaj kritičnih opomb na račun rdečih zvezd na žarah v Gonarsu.

To kritiko znova samo potrdimo, prepričani, da ni bila žaljiva, temveč da je bila le obramba pravice, da spoštujemo tudi rajne in njih prepričanje v življenju. O umrlih v taborišču v Gonarsu pa smemo z mirno vesijo trditi, da niso bili vsi za svobodo pod rdečo zvezdo pod vodstvom komunistične partije. Zato bi te etikete ne smeli pritrditi vsem brez izjeme.

Prav tako ni nujno, da je Katoliški glas »klerikalen list«, zato ker se ne ujema z mnenjem goriškega dopisnika v Tovarišu.

O ljudeh, ki drugim vrivajo svoje etikete, smo zgoraj povedali, kaj so. Želimo pa, da bi se v tiste čase ne povrnili več.

(+r)

Jubilejna šolska slovesnost na Repentabru

O tej slovesnosti smo na kratko že poročali v zadnji številki. Naš dopisnik nam je v zvezi s to prireditvijo naknadno poslal izčrpano poročilo, ki dopolnjuje to, kar smo že pisali.

Kljub dokaj mrzlemu vetrovnemu vremenu, ki je sledilo prvemu snegu, se je v soboto 1. decembra zbralo v prostorih novega šolskega poslopja na Repentabru lepo število staršev, drugih domačinov in povablencev, da bi prisostvovali proslavi stoletnice ustanovitve slovenske osnovne šole, tridesetletnice njene obnovitve po padcu fašizma in slovesnosti njenega poimenovanja po pesniku sončnih Brd Alojziju Gradniku.

Spored slavlja sta z ljubkim pozdravom in dobrodošlico navzočim odprli učenci Vesna Škabar in Danica Vodopivec, trojica drugih učencev je odkrila pesnikov dopisni kip, ki ga je z umetniško dovršenostjo izdelal kipar Marjan Keršič in bo odsele krasil lepo in prostorno šolsko dvorano, v kateri se bodo šolarji, učitelji in starši zbirali na kulturne prireditve.

Didaktični ravnatelj Egidij Sterni, v čigar pristojnost spada repentaborska osnovna šola, je v svojem nagovoru podčrtal pomen jubilejnega slavlja, združenega s poimenovanjem vzgojne ustanove po pesniku Alojziju Gradniku, obenem pa dokumentirano prikazal njeno zgodovinsko pot od ustanovitve do nasilnega izгона slovenske besede po fašistični Gentilejevi reformi ter od obnove delovanja in v letu 1943 do današnjih dni. Ob tej priložnosti se je zelo pohvalno izrekel o učitelstvu in o Združenju staršev, ki sta v tesnem medsebojnem sodelovanju tako skrbno pripravila jubilejno prireditev, pri kateri je v takšni ali drugačni obliki poleg občinske uprave zavzeto sodelovala vsa vaška in občinska skupnost.

Repentaborski župan Miheal Guštin je v svojem krajšem, a prijateljsko toplem nagovoru omenil važno vzgojno in izobraževalno delo, ki ga je opravila šola v blagor slovenskih ljudi v svoji stoletni zgodovini ter z zadoščenjem naglasil okolnost, kako so se ob stoletnici strnili okrog nje vsi sloji prebivalstva ter v hvalevredni složnosti prispevali svoj delež k uresničitvi zamisli trojnega praznika, ki je vzpodbudno odjeknil v vseh naseljih repentaborske občine.

Pesnikova vdova ga. Francka, ki je bila z nekaterimi sorodniki na proslavi osebno navzoča, je bila s strani repentaborske mladine deležna posebne pozornosti in res pristranskega sprejema.

Takoj za obema nagovoroma se je začel odvijati pester spored pesmi in recitacij, ki so jih pod vodstvom svojih vzgojiteljev pripravili in izvedli šolski otroci. Pesmi, ki so jih slednji deklamirali, so iz otroške zbirke Narobe svet, izmed pevskih točk pa je bila Gradnikova Padaj, padaj rosica, ki jo je po Merkušjevi kompoziciji pod vodstvom učiteljice Stanke Hrovatinove prav občuteno zapel šolski zbor.

Na proslavi sta poleg otrok sodelovala še domače prosvetno društvo »Kraški dom« in moški pevski zbor »Srečko Kumar«. Člani prosvetnega društva so poslušavcem posredovali nekaj Gradnikovih bisserov kot Naša beseda, Kraška pesem, Triglav, medtem ko so domači pevci pod vodstvom pevovodje Mirka Guština odpeli nekaj zahtevnejših zborovskih skladb. Eno od teh, ki nosi naslov Bela breza, je na Gradnikovo besedilo uglasbil Stane Malič. V okviru sporeda je nastopila tudi ga. Marinka Piščanc, ki je dovršeno predstavila Gradnikov pretresljivi Pogreb na Rabu, medtem ko je Vrabčeva Zdravljica v izvedbi moškega zbora obnovila prvotno razpoloženje.

S pravkar opisano pomenljivo sloves-

nostjo se je v vrsto že poimenovanih slovenskih vzgojnih zavodov vključila še repentaborska šola kot bi s povezavo briških holmov s kraškimi griči hotela simbolično potrditi dejstvo, kako mora slovenske ljudi mimo vseh umetnih pregrad družiti skrb za narodni obstanek in čim uspešnejšo kulturno rast tudi v bodočnosti, ki naj bi bila za vse lepša in srečnejša kot je bila preteklost.

Tone Kostnapfel

»Consortium musicum« v Katoliškem domu

V nedeljo bo v Katoliškem domu v Gorici nastopil Consortium musicum iz Ljubljane pod vodstvom dr. Mirka Cudermana.

Consortium musicum deluje že vrsto let in je znan po številnih nastopih v Ljubljani, Gorici in Trstu. Izvedbe velikih glasbenih umetnin, kot so npr. Händlov oratorij Mesija, Machov Pasijon po sv. Mateju, Mozartov Requiem, pričajo o visoki umetniški ravni ljubljanskega ansambla. Preteklo nedeljo je ponovno nastopil v dvorani Slovenske Filharmonije in predstavil dela, ki so jih uglasbili Buxtehude, Carissimi in Martinu.

Širši slovenski javnosti doma in po svetu je Consortium musicum dobro znan tudi po svoji zbirki plošč »Musica sacra slovenica«. Zbirka obsega božične, velikonočne in Marijine pesmi. Pred dnevi je izšla nova, že deseta plošča z naslovom Slovenski božič. Vsebuje kantato Slovenski božič, ki jo je po ljudskih napevih sestavil dr. Niko Kuret, uglasbil pa Matija Tomc, in dve Tomčevi božični pesmi.

V nedeljo bomo poslušali štiri kantate za soli, zbor in klavir ali instrumente. Kantato »Sončna pesem sv. Frančiška« je Consortium musicum izbral iz ogromne

Ste že vedeli

■ da je pet največjih držav na svetu: Kitajska s 787 milijoni prebivalcev, Indija s 550, Sovjetska zveza z 245, ZDA 207 in Indonezija s 125 milijoni;

■ da je najbolj obljudena latinsko-ameriška država Brazilija s 85 milijoni prebivalcev, v Afriki pa Nigerija s 57 milijoni;

■ da ima ZR Nemčija najnižjo stopnjo prirastka na svetu (12,8 na tisoč prebivalcev), Švica pa najvišjo (52,3 na tisoč prebivalcev).

glasbene zapuščine Stanka Premrla, ki je celih petdeset let odločilno vplival na razvoj slovenske cerkvene glasbe. »Sončna pesem« spada med njegove najboljše skladbe.

Matija Tomc, starosta slovenskih skladateljev, je zložil veliko svetnih in cerkvenih pesmi. Njegove harmonizacije in umetniške priredbe slovenskih narodnih pesmi se odlikujejo po oblikovni in vsebinski dovršenosti. V kantati »Ravbar« na ljudsko besedilo je obdelal narodne napeve in jih zliil v učinkovito umetniško celoto.

Kantati »Očiščevanje studencev« in »Legenda iz krompirjevega dima« je uglasbil sodobni češki skladatelj Bohuslav Martinu. Besedilo prve kantate — o pomladnih običajih v češkomoravskem hribovju — je Martinu razdelil med zbor, soli, recitatorje in instrumente. Legenda iz krompirjevega dima spominja na ljudske slike na steklu in pripoveduje o dobri materi Mariji, ki je stopila z oltarja, da bi živela s kmečkimi ljudmi. V obeh kantatah je skladatelj uporabil ljudsko melodiko in ljudske instrumente.

Vsa omenjena glasbena dela bodo v Gorici prvič izvajana.

Petje nas združuje

Zelja po našem slovenskem in lepem petju nas je zopet zbrala tu v Katoliškem domu od prelepe Kanalske doline izpod Sv. Višarja, preko narodno prebujajoče se Slovenske Benečije, domače Goriške in Krasi do Tržaškega zaliva. Iz vse te pestre raznolikosti krajev in čustvovanja našega zamejskega življenja prinašajo pevci, pevke, pevovodje dokaz veselja in ljubezni do petja ter zgled požrtvovalnosti. Ta praznik petja ob praznovanju spomina sv. Cecilije, zavetnice petja, nas povezuje in je merilo naših pevskih uspehov in merilo našega čutenja do te žlahtne lastnosti našega naroda.

Potoženo je bilo nekomu, da se naši ljudje v nekem tujem kraju preveč radi pripravljajo. Ta pa je odvrnil: Če se pripravljajo, je znamenje, da so še Slovenci. O nas pa naj velja: Če še pojemo v naših zborih in če jih še radi poslušamo, je znamenje, da smo še Slovenci!

Ob Cecilijanki izpričujemo svojo vneto in spoštovanje do lepega zborovskega petja. Zbori, ki bodo nastopili, bodo pokazali svoje prizadevanje in željo, da ohranijo in dosežejo čim višjo ustvarjalno raven. Prav je zato, če pri tem znova pomislimo, koliko je v njihovem delu skritih trtežev, odpovedi in raznih težav. Potem bomo znali bolj pravično ceniti to kulturno dejavnost, ki je, na srečo, še dokaj živa med nami.

Morda se komu vsiljuje pomislek, ali ima še smisel gojiti danes zborovsko petje, kar je nekako upiranje toku nagnjenosti in želji človeka sedanjega časa. Odgovor se mi zdi precej preprost. Če je zborovsko

petje še zmeraj kulturna in umetniška vrednota, in to je še vedno, potem je vredno in potrebno, da se zanj trudimo. S tem tudi pomagamo, da se ohranjamo kot živo narodno občestvo.

(Iz pozdrava Viktorja Prašnika na letošnji Cecilijanki v Gorici).

Širite „Katoliški glas“

Pred slovesom iz Jeruzalema še en pogled na Oljsko goro tako kot je danes

po zaslužen kazni. Podobno kot danes.

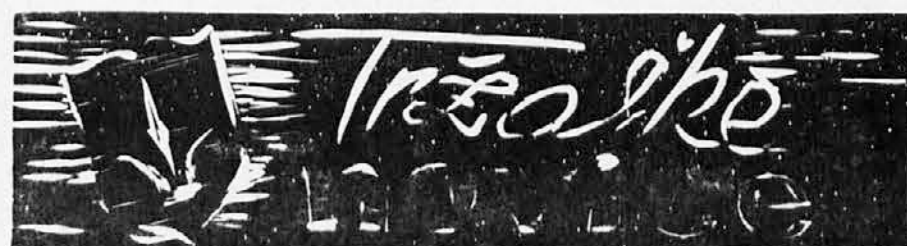
Tudi križev pot je mogoče doživeti le v Jeruzalemu.

POVRATEK DOMOV

Prišla je sobota, 25. avgusta, dan našega povratka domov. Zjutraj smo se zbrali k zadnji skupni maši v kapeli Najsvetejšega v baziliki božjega groba. Bili smo v kapeli sami, zato smo mirne duše molili in peli, kakor nam je narekovalo srce.

Po maši smo zasedli svoj avtobus in začeli vožnjo proti letališču v Tel Avivu. Vendar nismo šli po najkrajši poti, temveč smo spotoma zavili v Latrun in obiskali še trapistovskega brata Stanka Pretnarja, Slovenca iz Gorij pri Bledu, ki tam živi že od leta 1947. Prijazni patri so nas postregli z vinom in grozdem, ki ga sami obilno pridelujejo.

Po kosilu v Tel Avivu smo odšli na le-

Energetska potrošnja v tržaški pokrajini

Oskrba z gorivom tako za kurjavo kot za prevozna sredstva je tudi v tržaški pokrajini dosegla svojo kritično točko. Z zimo, ki se najavlja kot zelo ostrá, so skrbi brez dvoma upravičene. Zato je zanimivo pogledati podatke glede potrošnje v tržaški pokrajini. Potrošnja znaša letno približno 400 milijonov kilovatnih ur električne energije, 30 milijonov kubičnih metrov metana, 150.000 ton tekočih goriv za kurjavo in približno 90 milijonov litrov bencina.

Ti podatki zadevajo prevoze, stanovanjsko ogrevanje in potrošnjo za gospodinjstvo. Letni prirastek je precejšen. V letu 1971 je potrošnja električnega toka znašala 380 milijonov kilovatnih ur, leta 1972 je potrošnja narasla na 390 milijonov, za leto pa je predviden prirastek na 409 milijonov kilovatnih ur. Potrošnja metana, ki se za leto predvideva v višini 30 milijonov kubičnih metrov, bi morala že prihodnje leto narasti na 46 milijonov.

Kako je razdeljena ta potrošnja? Kar zadeva električni tok (izključeni so večji industrijski obrati, katerim dobavlja tok neposredno Enel) računajo, da se bo za gospodinjstvo stroje porabilo letos približno 175 milijonov kilovatnih ur, za zasebno razsvetljavo skoro 60 milijonov, za delovanje strojev obrtnih podjetij nadaljnjih 66 milijonov kilovatnih ur. Mestno podjetje Acegat porabi za svoje storitve približno 64 milijonov kilovatnih ur. Od tega skoro 50 milijonov za dvigalne naprave vodovoda, 2.200.000 za prevozna sredstva (poleg šestih trolejbusov obratuje še openski tramvaj), nekaj več kot 12 milijonov kilovatnih ur pa je namenjenih javni razsvetljavi.

Vsa potrošnja električnega toka je zdaj podvržena omejitvam. Po eni strani je bilo prebivalstvo povabljen, naj se izogne potratu, po drugi pa je mestno podjetje pripravilo načrt za sistematično zmanjšanje porabe. Potrošnja za javno razsvetljavo naj bi se zmanjšala za 30 %.

Strogo omejitev bodo uvedli tudi kar zadeva potrošnjo goriva za službena vozila občine in drugih javnih ustanov. Prepoved zasebnega prometa v nedeljah in praznikih pa bo povečala potrošnjo plinskega olja pri mestnem podjetju. To bo uporabilo vseh 216 avtobusov, da bi lahko

čim bolje služili prebivalstvu.

Kar zadeva metan je naravno, da so zahteve narasle, vendar pa je razpoložljiva količina, vsaj za zdaj, popolnoma zadoštevajoča. Na dan je prišla težnja po presmeritvi na sistem centralne kurjave s plinom.

V tej splošni sliki razpoložljivih energijskih virov in potrošnje manjkajo še podatki glede lesa in premoga. To sta gorivi, katerih potrošnja je v zadnjih letih stalno upadala, vendar kaže, da bosta spet pridobili na veljavi. Potrošnja znaša nekaj sto ton. V zadnjih letih se je zelo zmanjšalo število prodajalnih drv in premoga, in še te so se v glavnem posvetile prodaji petroleja, nafte in gorilnega olja. Toda zdaj se je marsikdo pod silo razmer odločil obnoviti naprave za tradicionalni način ogrevanja.

VAM JE ZNANO

■ da več kot polovica svetovnega prebivalstva živi v Aziji (2,1 milijarde). Evropa šteje 711 milijonov prebivalcev, Afrika 354 milijonov, Severna Amerika 327 milijonov, Južna Amerika 196 milijonov in Oceanija 20 milijonov;

★

Naročnikom v vednost in razumevanje

Stalni in nezadržni porast cen v Italiji je zadel tudi papirniško in tiskarsko stroko. To občuti seveda tudi naš list. Stroški so se zadnje čase skoro podvojili. Brez primerne dviga naročnine bi bili prisiljeni prenehati z izhajanjem, kar bi gotovo večini naročnikov in bralcev ne bilo všeč. Edina možna rešitev je povišanje naročnine.

Zato bo od 1. januarja 1974 naročnina za Italijo 4.000 lir, posamezna številka 100 lir, za inozemstvo 5.000 lir ali 8,5 USA dolarjev. Vse, ki bodo zaradi tega prizadeti, prosimo za blagohotno razumevanje. Res ne gre drugače. Obenem prosimo tiste, ki dajejo v razne dobre namene, naj se od časa do časa spomnijo tudi našega lista in prispevajo v njegov tiskovni sklad.

★

LJUBLJANSKA TV

Spored od 16. do 22. decembra 1973

Nedelja: 8.40 Vojak Švejk. 9.40 Po domače. 11.00 Otroška matineja. 18.20 Zgodbe o slonu. 20.40 Filip na konju. 21.20 Jazz na ekranu.

Ponedeljek: 17.30 Gregec reši ujetnike. 18.05 in ob 20.35 Večer švicarske TV.

Torek: 17.45 Cudezna kitara. 19.25 Pevski zbor iz Škofje Loke. 19.00 Nova matematika. 19.20 Vietnam. 21.25 Sam med volkovi.

Sreda: 17.50 Otroci naše šole. 20.35 Točno opoldne - ameriški film. 22.00 Nokturno: Iskre v očeh.

Četrtek: 16.00 Nova matematika. 17.40 S. Jenko: Jeprški učitelj. 18.25 Shane. 20.40 Monitor: Prvi dan v pokoju. 21.30 Turgenjev: Očetje in sinovi.

Petek: 17.30 Pisani svet. 18.40 Rekreacija. 18.50 Pet minut za boljši jezik. 19.05 Mladinski pevski festival v Celju. 20.35 »Edini izhod«, jug. film.

Sobota: 16.26 Košarka Rabotnički: Crvena zvezda. 18.15 Dakari. 21.30 Pravniki, film. 22.00 Colditz, film.

našega skupnega življenja.

V lepi in prijetni družbi smo preživeli čudovit teden, ki nam bo vsem ostal v trajnem spominu. Bili smo disciplinirana skupina, ki smo se med seboj zelo dobro razumeli. Naš vodič prof. Mariuccia nas je v tem oziru pohvalila, kakor je pohvalila tudi naše skupno petje. V takšni družbi je res prijetno romati.

Ker smo na letališče v Ronkah dospeli z dvournu zamudo, to je okrog polnoči, se nam je vsem mudilo domov. Tako je odpadlo zadnje slovo na letališču.

Zato se tu v svojem imenu in v imenu vseh ostalih romarjev zahvalim najprej Bogu za lepo uspešno romanje in potem našemu vodstvu, prof. Mariucci, pavlincem in g. Stanku Zorku za njihov trud pri uspešni organizaciji romanja.

Morda nasvidenje ob prihodnjem romanju v Sveto deželo.

Konec

A. H. S.

(16)

Poromali smo v Sveto deželo

Ob slovesu si mislimo: Kako lepa je naša Slovenija s svojimi planinami in jezeri v primerjavi s temi kraji. To je bil morda podzavestni razlog, da smo na povratku v Jeruzalem bili tako razigrani in pevsko razpoloženi celo pot.

KRIŽEV POT V JERUZALEMU

Za krščanske romarje, kot smo bili mi, je na sporedu vedno tudi križev pot. Mi smo ga opravili zadnji petek popoldne. Kolikokrat smo to pobožnost opravljali doma v naših cerkvah, posebno v postu! Toda križev pot v Jeruzalemu je doživetje zase, vsaj za vernega kristjana, ki ni še

zavrgel dobrih starih pobožnosti.

Zbrali smo se na kraju nekdanjega rimskega pretorija, kjer se je vršilo Jezusovo zaslivanje pred rimskim upravnikom Poncijem Pilatom. Od tam smo šli korak za korakom z Jezusom, ki je za nas težki križ nesel. Krenili smo po Via Dolorosa, ulici trpljenja, in potem naprej skozi mestne ulice od postaje do postaje.

Okrog nas je bil mestni vrvež, ljudje so hiteli za svojimi opravki, prodajali in kupovali, zijali in se resno menili. Mi pa smo kljub temu ostali zbrani ob misli na Kristusa, ki je po teh ulicah pred tolikimi stoletji nesel križ na Kalvarijo. Zalovali smo z Marijo, njegovo materjo, z Veroniko, z jeruzalemskimi ženami in si živo predstavljali, kako je bilo takrat podobno kot danes: Kristus je šel v trpljenje za vse ljudi, večina pa je šla za svojimi opravki in se zanj ni zmenila ali se je le prezirljivo ozirala na »zločinca«, ki je šel

Slovesen začetek svetega leta v goriški stolnici

V mirno praznično popoldne so na dan Brezmadežne 8. decembra slovesno zavzeli vsi zvonovi mestnih cerkva. V goriški stolnici naj bi nadškof slovesno odprl sveto leto. Morda so tudi novi predpisi glede omejitve avtomobilske vožnje ob nedeljah in praznikih pripomogli, da se je v goriški stolnici zbralo nepričakovano veliko vernikov.

Ob 17. uri je goriški nadškof Cocolin pristopil k oltarju. Spremljalo ga je 16 duhovnikov-župnikov iz vseh mestnih župnij, ki so z njim somaševali. Med verniki je bilo gotovo polovica Slovencev, zato je bilo čisto na mestu, da so bile molitve in petje tudi v slovenščini. Msgr. dr. Franc Močnik, župnik slovenske duhovnije v mestu, je prebral praznični evangelij, nato je g. Viktor Prašnik lepo zapel dve prošnji pred darovanjem, pri obhajilu pa so vsi slovenski verniki zapeli evharistično pesem.

Nadškof msgr. Cocolin je imel ob evangeliju pomemben govor, v katerem je poudaril glavne smernice in namene, ki jih je postavil papež za praznovanje svetega leta. Ti so: spreobrnjenje, duhovna prenovitev in sprava. Nazadnje je g. nadškof naznanil tudi pastoralni načrt za našo škofijo, po katerem naj bi se duhovno življenje poglobilo. Ta načrt predvideva tudi pastoralne vizitacije, ki se bodo pričele prihodnje leto 3. marca in se zaključile v okviru treh let. Gospod nadškof je nato pozdravil še slovenske vernike, ki so vedno pokazali veliko razumevanje in v nemo za pravo krščansko življenje. Lurška himna je zaključila vso lepo slovesnost.

volitve novega odbora, v katerega so bili izvoljeni: dr. Marilka Koršič-Cotar, Verena Koršič, Lučana Budal, Harjet Dornik, Karel Mučič in Metka Klanjšček.

Na prvi seji je bil izvoljen predsednik in so bile razdeljene funkcije ostalih odbornikov: predsednik dr. Marilka Koršič-Cotar, podpredsednik Metka Klanjšček, tajnik Harjet Dornik, blagajnik Lučana Budal, stiki z mladino Karel Mučič, stiki z drugimi skupinami Verena Koršič. Poleg tega smo imenovali po naši izbiri še enega odbornika, ki ni bil izvoljen na občem zboru, tako da je sedmi član odbora Lučko Nanut.

Na občem zboru je bilo mnogo govora o funkciji SKAD-a v naši družbi. Mnenja so bila zelo različna. Lepo bi bilo, če bi ljudje, ki poznajo delovanje akademškega društva in ki se udeležujejo njegovega delovanja, povedali svoje mnenje o vlogi in o pomenu SKAD-a ter o najboljši usmeritvi njegovega udejstvovanja. Če bi kdo rad kaj povedal ali napisal s tem v zvezi, naj to stori. Veseli bomo vsakega mnenja in tudi konstruktivne kritike. Predvsem pa bi radi, da bi se mladina odzvala tej naši ideji in izrazila svoje želje in svoja pričakovanja.

M. K.

Gabrje-Vrh

Praznik sv. Miklavža dá vsako leto priložnost, da se snidejo v župni cerkvi v Gabrju, sv. Miklavžu posvečeni, verniki tako iz Gabrja kot z Vrha. Letos je bilo zunanje praznovanje farnega zavetnika preteklo nedeljo 9. decembra.

Marsikdo je mislil, da bo prepoved avtomobilskih voženj bistveno okrnila to pra-

OB 50-LETNICI MOHORJEVE DRUŽBE

GMD sporoča, da bo letošnji jubilejni knjižni dar obsegal:

1. KOLEDAR 1974: ličen, vsebinsko bogat in pester, sodoben.
2. Dr. Fortunat Mikuletič: INTERNATITIS. Kronika iz internacije v Italiji v letih 1941-1943 z umetniškimi slikami Ljuba Ravnikarja.
3. SLAVNOSTNI ZBORNIK ob zlatem jubileju GMD: vsestranski prikaz družbene dejavnosti v loku zadnjih 50 let.
4. PRIMORSKI SLOVENSKI BIOGRAFSKI LEKSIKON (PSBL), I. zvezek. Galerija likov vseh za primorske Slovence zaslužnih osebnosti. Knjige izidejo v najkrajšem času.

Štandreški petdesetletniki so praznovali

Lepa in posnemanja vredna je bila pobuda štandreških petdesetletnikov (rojeni v letu 1923), ki so se v nedeljo 2. decembra zbrali in skupno proslavili ta pomemben življenjski jubilej.

Najprej so se udeležili slovesne sv. maše ob dnevu vaškega zavetnika sv. Andreja, med katero se je slavljenec spomnil domači župnik in jim v nagovoru želel veliko uspeha na nadaljnji življenjski poti.

Po sv. maši je sledila po stari navadi pred cerkvijo napitnica, med katero je imel Viljem Zavadlav priložnostni govor.

V bližnji gostilni so se nato štandreški petdesetletniki zbrali na skupnem kosilu in v prijetnem razpoloženju obujali spomine na mlada leta.

O razlaščenju v Štandrežu

Deželni odbornik za kmetijstvo dr. Tripani se je odzval vabilu štandreških kmetov in se udeležil sestanka, ki je bil v petek 7. decembra v župnijski dvorani v Štandrežu.

Kmetje so odborniku prikazali kritično stanje njihovih kmetij zaradi nenehnih razlaščenj obsežnih površin, ki so zelo intenzivno obdelane ter zahtevali od deželne uprave ustreznih ukrepov, ki bi zagotovili štandreškim kmetom nemoteno izvrševanje njihovega poklica.

Med drugim so kmetje zahtevali, naj dežela intervenira in odkupi od države mirenško letališče, ki je že tako neuporabno za kakor koristne namene. Površino letališča (kakih 120 hektarjev), bi lahko izkoristili za kmetijske namene, kot je to že nekoč bilo, deloma pa za razne objekte, ki so predvideni na štandreških zemljiščih. Zemljišče sedanega letališča je bilo nekoč last mirenških, štandreških in sovođenjskih kmetov.

Odbornik se je zavzel za ta predlog in obljubil, da bo deželna uprava posredovala pri pristojnih oblasteh prek deželne ustanove za razvoj kmetijstva (ERSA) za ugodno rešitev tega problema.

Seji je prisostvoval tudi direktor Neposrednih obdelovalcev zemlje Ghizzi, ki se je zavzel za globalen pregled in spremembo regulacijskega načrta predvsem kar se tiče infrastrukture, ki so predvidene na štandreškem ozemlju in ki onemogočajo razvoj kmetijstva. Naj se gradi, kar je nujno, upoštevajoč pri tem predloge in želje štandreškega prebivalstva.

Na seji so bili prisotni tudi direktor deželnega odborništva za kmetijstvo dr. Angeli, msgr. Jožef Zorž in dr. Damjan Paulin.

Jamlje

V sredo 5. decembra je bilo pri nas veliko pogrebno bogoslužje. V ponedeljek je namreč smrt hudo prizadela mlado družino v naši vasi. Nepričakovano je nekaj dni po operaciji v goriški bolnišnici izdihnil 43-letni dobri družinski oče Ivan Okretič-Oretti.

Izredno veliko vernikov se je zbralo pri maši in pogrebu drugega pokojnega, ki je zapustil mlado ženo Eldo in tri nedorasle otroke. Najstarejši je Bruno, naš mladi skavt in marljiv študent iz 3. razreda nižje srednje šole, potem Aleksandra, ki je v 5. razredu osnovne šole in še mala Julijana, ki ima komaj 8 mesecev.

Naše iskreno sočutje in sožalje osiroteli družinici in vsem sorodnikom. Pokojnemu Ivanu naj Bog nakloni večno plačilo.

„Katoliški glas“ v vsako slovensko družino!

Redovnice delijo sv. obhajilo

V škofiji Oristano na Sardiniji je krajevni škof dal 77 redovnicam dovoljenje, da smejo v primeru, če ni pri roki duhovnika, deliti sv. obhajilo. To je prvi primer v Italiji, da je dobilo toliko sester takšno dovoljenje. Te sestre delujejo največ po bolnišnicah in domovih za stare ljudi.

Dol

Petrolejska kriza in iz nje izvirajoči novi vladni odloki so za sedaj prizadeli kar na izreden način tudi našo vas in duhovnijo: na prvo adventno nedeljo, na praznik Brezmadežne in še naslednji dan, ko je bila že druga adventna nedelja smo v naši cerkvi bili brez maše.

Kljub pravočasno vloženi prošnji ni prišlo od prefekture toliko pričakovano dovoljenje, da bi naš dušni pastir lahko prišel z avtom iz Jamelj do nas. Tako mrtvo se nam je zato zdelo v našem Dolu in posebno v vernih družinah: nedelje, Marijin praznik — pa brez maše!

Upamo, da bo vsaj v prihodnje prišlo do kake rešitve, ko že oblasti izdajajo toliko dovolilnic uslužbencem pri različnim podjetjih. Pri nas pa gre za nujno potrebno duhovno opravilo, ki ga nihče ne more izvršiti razen v ta namen postavljeni duhovnik.

SKPD »MIRKO FILEJ« V GORICI

pride v sredo 19. decembra ob 20.30 v mali dvorani Katoliškega doma kulturni večer. Govoril bo deželni svetovalec dr. Drago Štoka o temi:

MEDNARODNA KONFERENCA O MANJŠINAH IN SLOVENCII

Vabljeni!

LISTNICA UPRAVE

Prosimo naročnika iz Celovca, ki nam je pretekli teden preko banke Raiffensellvenbrand poslal vsoto 4.500 lir, da pove svoj naslov, ker nam ga banka ni posredovala.

OBVESTILA

Nabirka za Zavod sv. Družine in Alojzijeve šole bo četrto adventno nedeljo 23. decembra. Dušne pastirje prosimo, da bi to nedeljo nabirko oznanili in priporočili.

Polnočnica bo letos pri Sv. Jakobu v Trstu ob 22. uri. Ker jo bomo prenašali po radiu, ki zaključijo oddaje ob 23^h, moramo tudi s polnočnico prej začeti.

Zveza cerkvenih pevskih zborov v Trstu sporoča, da bosta prihodnji teden vaji za božični koncert v torek 18. in v petek 21. decembra ob 20.30 in sicer kot običajno v prostorih Slovenske prosvete v ul. Donizetti 3.

Predvajanje slovenskega filma. V ponedeljek 17. decembra bo v veliki dvorani Slovenske prosvete v Trstu, ul. Donizetti 3, predvajanje filma »Čvetje v jeseni«. Zaradi dolžine filma začetek točno ob 20. uri.

»Slovenski oktet« iz Ljubljane bo v prireditvi Glasbene matice - Trst nastopil v petek 14. decembra 1973 ob 20. uri v Kulturnem domu v Trstu. Rezervacija in prodaja vstopnic v pisarni Glasbene Matice (ul. Ruggero Manna, 29 - tel. 418605) in eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma v Trstu.

Premiera satire »Dlaka v jajcu«, katere avtorji so Miroslav Košuta, Adrijan Rustja, Sergej Verč in Atilij Kralj, bo v prireditvi SAG v Trstu v četrtek 13. decembra ob 20.30 v dvorani PD »Ivan Cankar«, ul. Montecchi 6. Prva ponovitev bo v nedeljo 16. decembra ob 17. uri istotam. Zaradi štednje električne energije prosijo priveditve za točnost.

Ministrstvo za pravosodje je razpisalo javni natečaj na podlagi ustreznih izpitov za 2.005 tajnikov v poskusnem staležu za prosta mesta v uradih s sodnega področja. Za tržaško sodno področje je na voljo 43 mest. Vsakdo se lahko udeleži natečaja samo za eno sodno okrožje. Prijavitelj se smejo vsi absolventi višjih srednjih šol. Prošnjo, naslovljeno na pristojno ministrstvo, je treba poslati prek prizivnega sodišča, ki deluje na območju izbranega sodnega okrožja. Prosilci morajo biti stari od 18 do 32 let, razen če zakon drugače ne določa. Rok za predložitev prošnje zapade 31. decembra 1973.

RADIO TRST A

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15.

Dejstva in mnenja: 14.30 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Sporod od 16. do 22. decembra 1973

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 11.15 Mladinski oder: »Zvesti tovariši«. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 13.00 Kdo, kdaj, zakaj... 14.30 Nedeljski vestnik. 15.45 Revija solistov. 16.00 Sport in glasba. 17.00 »Dramatik«. Drama. 18.10 Nedeljski koncert. 20.30 Sedem dni v svetu. 20.45 Pratika. 22.10 Sodobna glasba.

Ponedeljek: 11.40 Radio za šole. 12.00 Opoldne z vami. 14.30 Pregled slov. tiska v Italiji. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Radio za šole. 18.50 Glas in orkester. 19.10 Odvetnik za vsakogar. 20.35 Slovenski razgledi.

Torek: 11.35 Pratika. 12.50 Medigra za pihala. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Komorni koncert. 19.10 Slovenski znanstveniki na univerzi: Hektor Jogan. 19.10 Za najmlajše. 20.35 M. Musorgski: »Boris Godunov«, opera.

Sreda: 11.40 Radio za šole. 12.00 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Radio za šole. 18.50 Koncert. 19.20 Higiena in zdravje. 19.30 Zbori in folklor. 20.35 Simfonični koncert. 21.00 Za vso knjižno polico.

Četrtek: 11.35 Slovenski razgledi. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Umetniki in občinstvo. 19.10 Božanska komedija. 19.25 Za najmlajše. 20.35 »Othello«. Tragedija.

Petek: 11.40 Radio za šole. 12.00 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Radio za šole. 18.50 Sodobni slovenski skladatelji. 19.10 Prirovniki naše dežele. 20.50 Koncert.

Sobota: 11.35 Poslušajmo spet. 15.45 Avtoradio. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Koncertisti naše dežele. 19.10 Pod farnim zvonom župne cerkve v Kosici. 19.40 Revija zborovskega petja. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 »Srčna desetica«. Kriminalka. 21.30 Vaše popevke.

Za tiskovni sklad Katol. glasa: N. N., Gorica, 5.000; Urška Petaros ob smrti Zorana Pavlič 5.000 lir.

Za Katoliški dom: U. Z. 3.000; V. K. 8.000; N. N. 50.000; N. N., Trst, 5.000; Marijina družba, Gorica, 10.000; Bremeč Stefanija 2.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; družina N. N. 5.000; N. N. 1.500; N. N. 2.000; N. N. 2.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: M. Z. 5.000 lir.

Za popravilo orgel v openski cerkvi: družina Sosić 20.000; družina Vremec Gvido 25.000; Danilo Sardoč 10.000; družina Repinc-Sosić 22.000 lir.

Na željo pok. Viktorije Lovrečič daruje družina Lovrečič iz Domja pri Trstu za slovenske misijonarje na Madagaskarju 70.000 in za Zavod sv. Družine 30.000 lir.

Za Krekov dom v Borštu: Kristina Zerkal ob smrti Zorana Pavliča 2.500; Marija Hervatič ob smrti Ane Pernič 2.500 lir.

Za obnovitev cerkve na Ferlugh: N. N. 10.000; družina Rudolf Brizzi 2.000; Lili-jana Antler 3.000; Cok Marijuča 5.000; Cok Rihard 1.000; Svagelj Ema 1.000; Grahov Tončka 5.000; Markon Regina 10.000; Frank Stana 3.000; Stubelj Milka in Alojz 10.000; Semerani Carmela in Pino 10.000; Cavichiolli Milka 5.000; Ferluga Zora 1.000; Kralj Frida in Karluča 3.000; Ferluga Dušan 2.000; Maver Viktorija 5.000; Ferluga Netka, Nives in Ksenija 3.000; Volčič 2.000; Ferluga Vida 5.000; Ferluga Nadalina 1.500; Zlobec Dario 10.000; Perosa Ana 3.000; Borjan Bernarda 500; Cattalini Franc 5.000; Ferluga Olga in Franc 5.000; Gianello Vida 1.000; Ferluga Nada in Karleto 5.000; dr. Garbin Leonardo 500; Brišček Bruna 1.000 lir.

Za cerkev na Opčinah: družina Petrevčič 20.000 lir.

Za cerkev na Banah: Henrik Ban 10.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: Trgovski 70 lir, osmrtnice 100 lir, k temu dodati 12 % davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

SKPD »MIRKO FILEJ« V GORICI

vabi na koncert, ki ga bo imel

Consortium musicum

iz Ljubljane v nedeljo 16. decembra ob 16^h v Katoliškem domu.

Sporod:

Stanko Premrl: *Sončna pesem sv. Frančiška*, kantata za soli, zbor in klavir

Matija Tomc: *Ravbar*, kantata za soli, zbor in klavir

Bohuslav Martinu: *Očiščenje studencev*, kantata za recitatorja, soliste, zbor in instrumente

Bohuslav Martinu: *Legenda iz krompirjevčevega dima*, kantata za soliste, zbor in instrumente.

Solisti: Zlata Ognjanovič - sopran; Milka Evtimova - alt; Jože Stabej - bas; Nataša Valant - klavir

Dirigent: Mirko Cuderman

Vstopnina: 700 in 500 lir

Nov uspeh slovenske zdravnice

Na univerzi v Modeni je dosegla z najvišjo oceno in pohvalo specializacijo iz sodne in varstvene medicine dr. Franka Visintin, hči urarja Jožefa Visintina iz Gorice, asistentka na tamkajšnji živčnopsihiatrični kliniki. Branila je tezo »Kriminalna dejavnost in zapiranje zločincev«. Njena razprava je sad izkušenj, ki si jih je pridobila kot psihiater v kriminološki ekipi za običajne in poklicne zločince, pred katerimi se skuša družba zaradi njih socialne nevarnosti zavarovati z zaščitnimi ukrepi.

Občni zbor SKAD-a

SKAD (Slovensko katoliško akademsko društvo) je imel v Katoliškem domu v Gorici dne 1. decembra svoj 16. redni občni zbor. Najprej je predsednik Roman Di Battista pozdravil vse navzoče člane in starešine. Nato je tajnik Darij Frandolič podal poročilo o delovanju društva v sezoni 1972-73. SKAD je v tem letu organiziral ciklus predavanj na temo »Današnja zamejska problematika«. V gosteh je društvo imelo predavatelje dr. Štoko, dr. Šiškoviča, dr. Vospernika in I. Bužičana.

Poleg tega je društvo pripravilo srečanje z g. Kraljevo in z dr. Klincem. SKAD je poleti priredil vsakoletne študijske dneve v Zabnicah, na katerih sta predavala dr. Vladimir Truhlar SJ in dr. Rudolf Klince.

Poleg tega je društvo organiziralo vsakoletno štefanovanje in pustovanje ter si uredilo svoje nove prostore, katere smo odprli na dan občnega zbora. Prostori bodo odprti za vse študente in člane SKAD-a vsako soboto popoldne in nedeljo zjutraj. Nato je blagajničarka dr. Helena Knez prebrala blagajniško poročilo. Odbor je dobil razrešnico, potem pa so se vršile

znanje. Pa so Vrhovci pokazali, da znajo priti tudi peš. V res lepem številu so se pridružili gabrskim vernikom, tako da je bila udeležba pri slovesni maši zelo številna. Sv. mašo je opravil domači župnik, pridigal pa je dr. Kazimir Humar iz Gorice. V pridigi je podal ob vzoru sv. Miklavža lik pokoncilskega škofa in pozval navzoče, naj bodo vedno pripravljeni s svojim škofom sodelovati.

Popoldne je bilo javno čiščenje sv. Rešnjega Telesa. Tudi to pot ni manjkalo vnetih božjih častilcev. Zelo lep je bil rožni venec z razlago; vsi so notranje obogatili odhajali zadovoljni na svoje domove.

* * *

Verniki župnije Gabrje-Vrh so veseli, da imajo svojega dušnega pastirja in da so duhovno v dovoljni meri postreženi. Le to bi si želeli, da bi dušni pastir še bival med njimi. Seveda, treba bi bilo najprej popraviti župnišče.

Ko je lani novi župnik nastopil svojo službo, je bilo vernikom rečeno, da bo župnišče popravljeno do spomladi. Pa je preteklo že eno leto in župnišče je v slabšem stanju kot prej. Pušča streha, voda pronica skozi strop, ob zadnjem mrazu je počila še vodovodna cev in povzročila v sobah pravo poplavo. Tisti, ki so odgovorni za popravilo stavbe, res ne bi smeli več čakati. Z vsakim dnem raste škoda na poslopju.

* * *

Tudi smrt je te dni obiskala župnijo. Na Vrhju je v ponedeljek 10. decembra umrla na štev. 36 Marija Devetak. Dosegla je častitljivo starost 89 let. Neposredno pred smrtjo je še prejela sveto potopnico. Ob silno lepi udeležbi so jo naslednji dan pokopali na vrhovskem pokopališču.